

**YARGITAY**  
**21.HUKUK DAİRESİ**  
**Esas No. 2012/6490**  
**Karar No. 2012/6612**  
**Tarihi: 19.04.2012**

**İlgili Kanun / Madde**  
**506.S. SSK/79**

- 
- **TARIMSAL FAALİYETİN TESPİTİ**
- 

**ÖZETİ** Tarım Bağ-Kur sigortalılığının temel koşulu 2926 sayılı Kanun'un 2/1 ve 3/b maddelerinde belirtildiği gibi, tarımsal faaliyette bulunmaktır. Prim tevkifatına dayalı tespit davasında, salt ziraat odası ve kooperatif kaydı gibi belgelerin bulunması, davanın kabulü için yeterli değildir. Tarımsal faaliyetin sürdürülmesinin, faaliyete ilişkin olarak hangi tarımsal ürünlerin üretildiği, nereye satıldığı veya teslim edildiği gibi hususlar da somutlaştırılarak belirlenmelidir. Prim tevkifatı ve ürün tesliminin, bir iki yıl dışında süreklilik arz ettiği hallerde de, tarımsal faaliyetin sürekli olduğu kabul edilebilir.

Prim kesintisinin bulunmadığı yıllarda, tarımsal faaliyetin saptanması bakımından, ürünlerin ne şekilde değerlendirdiğini ortaya koymak, davacının tarımsal faaliyete elverişli taşınmazlarının bulunup bulunmadığını araştırmak, tarımsal faaliyetin taşınmazların kiralanması suretiyle yürütüldüğü iddia ediliyor ise, bu konuda taşınmazların kimden, hangi yıllar için kiralandığı, hangi tarımsal ürünlerin üretimi için faaliyette bulunduğu, kiralayan kişinin Tarım Bağ-Kur sigortalılığının bulunup bulunmadığı, kiracının kiralama yoluyla tarımsal faaliyetini yürütmeye elverişli tarımsal alet edevatının bulunup bulunmadığı gibi ayrıntılı araştırma yapmak, gerektiğinde tarımsal faaliyetin yapıldığı iddia edilen dönemdeki muhtar ve azaların bilgilerine başvurmak, özetle, tarım faaliyetinin devam edip etmediğini hiçbir kuşku ve duraksamaya yer vermeyecek şekilde ortaya koymak ve sonucuna göre hüküm kurmak gerekir

Davacı, 2926 sayılı Kanun'a göre Tarım Bağ-Kur sigortalısı olduğunun tespitini istemiştir.

Mahkemece tespite karar verilmiş ise de, hüküm dosya kapsamındaki belgelere uygun bulunmamaktadır.

Davanın yasal dayanağını oluşturan 2926 sayılı Kanun'da, 506 sayılı Kanun'un 79. maddesindeki gibi, geçmiş Tarım Bağ-Kur hizmetlerinin tespitine ilişkin bir düzenleme mevcut değildir. Anılan kanunun 5. maddesinde, 7. maddede belirtilen süre içinde kayıt ve tescillerini yaptırmayan sigortalıların hak ve yükümlülüklerinin, kayıt ve tescil edildikleri tarihi takip eden aybaşından itibaren başlayacağı belirtilmiştir. Kanunun 10. maddesindeki kayıtlar Kurum tarafından yapılacak olan tescil işlemleri için uygulama alanı bulmaktadır.

Yargıtay'ın ve giderek Dairemizin yerleşmiş kararları; Kurumun prim alacaklarını Bakanlar Kurulu kararı ile ürün bedellerinden tevkifat suretiyle tahsil etmesi halinde, Bağ-Kur'un prim

ödenmesine rağmen, sigortalıyı re'sen kayıt ve tescil etmemesi, yasanın kendisine yüklediği re'sen tescil yükümlülüğüne aykırılık teşkil ettiğinden, prim tevkifatının yapıldığı tarihi izleyen aybaşından itibaren sigortalı olarak kabulü gerektiği yönündedir.

İlk prim kesintisini izleyen yıllarda prim kesintisi veya ürün tesliminin gerçekleştiğinin belirlendiği durumlarda, bu yıllar için de tespit kararı verilmesi gerekmektedir.

Tarım Bağ-Kur sigortalılığının temel koşulu 2926 sayılı Kanun'un 2/1 ve 3/b maddelerinde belirtildiği gibi, tarımsal faaliyette bulunmaktır. Prim tevkifatına dayalı tespit davasında, salt ziraat odası ve kooperatif kaydı gibi belgelerin bulunması, davanın kabulü için yeterli değildir. Tarımsal faaliyetin sürdüğünün, faaliyete ilişkin olarak hangi tarımsal ürünlerin üretildiği, nereye satıldığı veya teslim edildiği gibi hususlar da somutlaştırılarak belirlenmelidir. Prim tevkifatı ve ürün tesliminin, bir iki yıl dışında süreklilik arz ettiği hallerde de, tarımsal faaliyetin sürekli olduğu kabul edilebilir.

Prim kesintisinin bulunmadığı yıllarda, tarımsal faaliyetin saptanması bakımından, ürünlerin ne şekilde değerlendirdiğini ortaya koymak, davacının tarımsal faaliyete elverişli taşınmazlarının bulunup bulunmadığını araştırmak, tarımsal faaliyetin taşınmazların kiralanması suretiyle yürütüldüğü iddia ediliyor ise, bu konuda taşınmazların kimden, hangi yıllar için kiralandığı, hangi tarımsal ürünlerin üretimi için faaliyette bulunulduğu, kiralayan kişinin Tarım Bağ-Kur sigortalılığının bulunup bulunmadığı, kiracının kiralama yoluyla tarımsal faaliyetini yürütmeye elverişli tarımsal alet edevatının bulunup bulunmadığı gibi ayrıntılı araştırma yapmak, gerektiğinde tarımsal faaliyetin yapıldığı iddia edilen dönemdeki muhtar ve azaların bilgilerine başvurmak, özetle, tarım faaliyetinin devam edip etmediğini hiçbir kuşku ve duraksamaya yer vermeyecek şekilde ortaya koymak ve sonucuna göre hüküm kurmak gerekir.

Mahkemece, yukarıda belirtilen hususlara uygun ayrıntılı araştırma yapılmadan 01/01/1999 ve devamı dönemi için tespiti karar verilmesi, usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davalının bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

**SONUÇ:** Hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, 19/04/2012 gününde oybirliğiyle karar verildi.